

**PREGLED RAZLIČNIH MOŽNOSTI STATUSOV ZA TUJCE, S Poudarkom
NA GOSPODARSKEM INTERESU**

MOŽNOST PRIDOBITVE VIZUMA ZA DOLGOROČNO PREBIVANJE NA PODLAGI OBSTOJA GOSPODARSKEGA INTERESA

VIZUM ZA DOLGOROČNO PREBIVANJE – VIZUM D

Vizum D je nacionalni vizum, ki tujcu dovoljuje vstop in bivanje v Republiki Sloveniji ves čas veljavnosti vizuma. Izdajo vizuma za dolgoročno bivanje ureja Zakon o tujcih (Uradni list RS, št. 45/14 – uradno prečiščeno besedilo, 90/14, 19/15 in 47/15 – ZZSDT). Izda se za obdobje od 90 dni do 1 leta. Vizume izdajajo diplomatska predstavništva in konzulati RS v tujini. Vizum D dovoljuje vstop in bivanje v RS ves čas veljavnosti vizuma. Pogoji za pridobitev vizuma D (22. do 25 člen ZTuj-2):

- veljavna potna listina, katere veljavnost je najmanj tri mesece daljša od nameravanega bivanja v Republiki Sloveniji,
- potovalno zdravstveno zavarovanje,
- zadostna sredstva za preživljanje,
- izkazan razlog iz 20. člena (gospodarski interes).

Vizum za dolgoročno prebivanje se v skladu z 20. členom ZTuj-2 lahko izda tujcu tudi zaradi obstoja gospodarskega interesa za Republiko Slovenijo, ki ga tujec lahko izkaže z mnenjem pristojnega ministrstva. Kriterije za ugotavljanje obstoja gospodarskega interesa Republike Slovenije za izdajo vizuma za dolgoročno bivanje tujcu določa 2. člen Pravilnika¹. Obstoje gospodarskega interesa je izkazan, če tujec:

- izkazuje specializirana znanja in posebne izkušnje, ki so koristne za slovensko gospodarstvo,
- lahko omogoči povečanje poslovnih povezav slovenskega gospodarstva s tujino ali
- lahko omogoči uvajanje in uporabo novih tehnologij, poslovnih modelov ali znanja v RS ali vlaganje kapitala v RS ali širjenje in odpiranje novih tržišč za slovenske proizvode.

POSTOPEK:

1. **Pridobitev mnenja o obstoju gospodarskega interesa:** Vloga za pridobitev mnenja o obstoju gospodarskega interesa za pridobitev vizuma D se vloži v slovenskem jeziku na MGRT, Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana, Slovenija. Za izdajo mnenja zaprosi prosilec oziroma gospodarski subjekt, ki je z njim povezan, na podlagi predhodnega pooblastila prosilca. Vloga se pripravi v obliki dopisa z obrazloženim opisom, v čem se kaže prispevek k gospodarskemu razvoju Republike Slovenije glede na kriterije iz 2. člena Pravilnika. Prošnji za izdajo mnenja o obstoju gospodarskega interesa mora tujec priložiti pisna dokazila, iz katerih je razvidno, da je izpolnjen eden od navedenih kriterijev. Kot dokazila se štejejo predvsem potrdila, poslovni načrti, mnenja in priporočila podjetij, poslovnih združenj in zbornic (3. člen Pravilnika).

Na MGRT mnenje glede obstoja gospodarskega interesa pripravlja pristojni direktorat, končno mnenje na svoji seji poda Komisija za ugotavljanje obstoja meril za izredno naturalizacijo. Postopek običajno traja mesec dni.

¹ Pravilnik o kriterijih za ugotavljanje gospodarskega interesa Republike Slovenije za izdajo vizuma za dolgoročno bivanje tujcu (Uradni list RS, št. 50/12)

2. **Vloga za izdajo vizuma D:** Po pridobitvi pozitivnega mnenja o obstoju gospodarskega interesa se vloži vloga za izdajo vizuma D. Vizumi se izdajajo na slovenskih diplomatskih ali konzularnih predstavništvih. Podatki o slovenskih diplomatskih ali konzularnih predstavništvih, kjer je mogoče oddati vlogo za izdajo vizuma, so navedeni v sledeči povezavi: http://www.mzz.gov.si/si/predstavnistva_po_svetu/ rubriki ("Predstavništva po svetu".) Na predstavništvih schengenskih držav, ki zastopajo Slovenijo, ni mogoče zaprositi za izdajo vizuma za dolgoročno bivanje.

Postopek za izdajo vizuma D je naslednji:

- Stranka izpolni vlogo za izdajo vizuma za dolgoročno prebivanje;
- Stranka vlogo za izdajo vizuma skupaj z vsemi dokumenti poda na pristojnem diplomatskem predstavništvu ali konzulatu RS v tujini;
- Ob predaji vloge stranka prejme potrdilo in okvirno informacijo o času v katerem lahko pričakuje rešitev zadeve;

V času postopka ima diplomatsko predstavništvo ali konzulat pravico zahtevati dodatna dokazila in informacije, če oceni, da informacije podane v okviru dokumentacije iz prvih dveh alinej ni dovolj jasna ali popolna.

Taksa za izdajo vizuma za dolgoročno bivanje (vizum D) za Republiko Slovenijo je določena z Zakonom o upravnih taksah in znaša **77 EUR**.

Vizum D se tujcu ne izda, če, obstajajo razlogi za domnevo, da tujec ne bo bival na ozemlju RS oz. se ugotovijo drugi razlogi, navedeni v 26. členu ZTuj-2.

Vizum D tujcu dovoljuje vstop in bivanje v RS ves čas veljavnosti vizuma. Z vizumom D lahko tujec prebiva tudi na območju celotnega schengenskega prostora, vendar ne ves čas veljavnosti vizuma, ampak le 90 dni v katerem koli 180-dnevem obdobju.

PREDČASNA ZDRUŽITEV DRUŽINE PROSILCA

V prvem odstavku 47. člena ZTuj-2 je določeno, da se tujcu, ki prebiva v Republiki Sloveniji na podlagi dovoljenja za stalno prebivanje, in tujcu, ki v Republiki Sloveniji zadnje leto prebiva na podlagi dovoljenja za začasno prebivanje in ima dovoljenje za začasno prebivanje izdano z veljavnostjo najmanj enega leta, ob pogojih in v skladu s tem zakonom prizna pravica do združitve, ohranitve in ponovne pridobitve celovitosti družine z družinskimi člani, ki so tujci. Brez omejitev glede dolžine tujčevega prebivanja v Republiki Sloveniji in veljavnosti njegovega dovoljenja lahko združuje družinske člane tudi tujec z dovoljenjem za začasno prebivanje, če je to v interesu Republike Slovenije, o čemer organ, pristojen za izdajo dovoljenja, odloči na podlagi mnenja pristojnega ministrstva oziroma drugega državnega organa.

Vloga za pridobitev mnenja o obstoju gospodarskega interesa za predčasno združitev družine se vloži na MGRT, Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana. Za izdajo mnenja zaprosi gospodarski subjekt, kjer je prosilec zaposlen. Vloga se pripravi v obliki dopisa, kjer se pojasni delo in naloge prosilca in navede družinske člane, ki se s prosilcem združujejo.

Na MGRT mnenje glede obstoja gospodarskega interesa pripravlja pristojni direktorat, končno mnenje na svoji seji poda Komisija za ugotavljanje obstoja meril za izredno naturalizacijo. Postopek običajno traja mesec dni.

MGRT pripravi le mnenje glede obstoja gospodarskega interesa, pri čemer dovoljenje za prebivanje izdajo drugi organi (UE).

ENOTNO DOVOLJENJE ZA PREBIVANJE IN DELO

Septembra 2015 je Slovenija uvedla nov režim na področju zaposlovanja tujcev, v katerem je združila dva postopka v enega in uvedla enoten postopek in eno dovoljenje. Enotni postopek je zmanjšal čas pridobivanja potrebnih dokumentov za delo in bivanje tujcev iz 4 ali 5 mesecev na 1 mesec.

Tujci iz tretjih držav morajo pridobiti enotno dovoljenje za prebivanje in delo, če želijo delati in živeti v Sloveniji. Dovoljenje je izdano v obliki enotnega dovoljenja za prebivanje in delo (enotno dovoljenje ali EU morda karta). To dovoljenje tujcu omogoča, da prebiva v državi in se zaposli ali samozaposli.

Koraki za zaposlitev tujca iz tretjih držav (izven EEA) v Sloveniji				
Korak	Vlagatelj	Odgovorna institucija	Trajanje	Strošek
Pridobitev enotnega dovoljenja za prebivanje in delo (Single Permit or Blue Card)	Tujec ali delodajalec	Veleposlaništva ali konzulati Republike Slovenije v tujini ali upravne enote	30 dni	102 € 74,50€
Registracija prebivališča	Tujec	Upravna enota	1 dan	/
Registracija začetka zaposlitve	Delodajalec	Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije	1 dan	/
Obtaining the tax card for income tax	Tujec	FURS	1 dan	/

Z Zakonom o tujcih, ki ureja vstop tujcev v državo, pridobivanje vizumov in dovoljenj za prebivanje, postopke in druga vprašanja, ki se nanašajo na bivanje tujcev v državi, je uveden **sistem enotne vloge oz. sistem »vse na enem mestu«**. Postopek pridobitve dovoljenja za delo in postopek dovoljenja za prebivanje, ki sta bila doslej ločena, sta združena v enoten postopek izdaje dovoljenja za prebivanje in delo.

Enotno vlogo za izdajo enotnega dovoljenja za prebivanje in delo se vloži na enem mestu, in sicer jo lahko vloži tujec pri pristojnem diplomatskem predstavništvu oz. konzulatu Republike Slovenije v tujini (razen izjem, določenih v šestem odstavku 37.a člena ZTuj-2, ki lahko prošnjo za izdajo prvega enotnega dovoljenja za prebivanje in delo vložijo tudi na upravni enoti, pod pogojem, da v Republiki Sloveniji zakonito prebivajo), njegov delodajalec pa pri pristojni upravni enoti v Sloveniji ali na diplomatskem predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije v tujini. Pri tem ni več potrebno prej zaprositi za izdajo delovnega dovoljenja, temveč pristojna upravna enota v postopku po uradni dolžnosti pridobi soglasje Zavoda RS za zaposlovanje k izdaji enotnega dovoljenja.

Enotno dovoljenje se lahko izda tujcem, ki imajo veljavno potno listino (veljavnost mora biti najmanj tri mesece daljša od nameravanega prebivanja v Sloveniji), ustrezno zdravstveno zavarovanje in zadostna sredstva za preživljanje v času prebivanja v državi (mesečno najmanj v višini, kolikor znaša osnovni znesek minimalnega dohodka v Sloveniji). Poleg tega mora biti podano soglasje Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje k izdaji enotnega dovoljenja.

Soglasje s strani Zavoda RS za zaposlovanje pridobi upravna enota po uradni dolžnosti znotraj postopka izdaje enotnega dovoljenja za prebivanje in delo in ne gre za obveznost stranke.

Zavod RS za zaposlovanje soglasje poda v kolikor so za to izpolnjeni zakonsko predpisani pogoji, ki pa se razlikujejo glede na obliko dela oz. zaposlitve in posledično glede na vrsto soglasja. Pogoje za podajo posamezne vrste soglasja predpisuje Zakon o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (Uradni list RS, št. 47/2015), pregled posameznih vrst soglasij in zakonskih pogojev za njihovo podajo pa je dostopen na spletnih straneh Zavoda za zaposlovanje: http://www.ess.gov.si/delodajalci/zaposlovanje_in_delo_tujcev/vrste_soglasij_in_pogoji

Rok za odločitev o vlogi za izdajo enotnega dovoljenja je 30 dni (ali 60, kadar je potrebno izvesti poseben ugotovitveni postopek). Enotno dovoljenje se tujcu izda v obliki samostojne listine kot biometrično dovoljenje za prebivanje, ki imetniku dovoljuje tako vstop in prebivanje kot delo v Republiki Sloveniji. Enotno dovoljenje omogoča tujcu bivanje v državi, zaposlitev in spremembo elementov zaposlitve, npr. zamenjava delovnega mesta pri istem delodajalcu, zamenjava delodajalca ali zaposlitev pri enem ali več delodajalcih.

Prvo enotno dovoljenje se izda za čas veljavnosti pogodbe o zaposlitvi ali pogodbe, sklenjene za opravljanje dela, vendar najdlje za eno leto, podaljša pa se lahko največ za dve leti.

MOŽNOST PRIDOBITVE ENOTNEGA DOVOLJENJA ZA PREBIVANJE IN DELO NA PODLAGI OBSTOJA GOSPODARSKEGA INTERESA ZA OSEBE, KI SE ŽE NAHAJAJO NA OZEMLJU RS

Poenostavitve pri pridobivanju prvega dovoljenja za začasno prebivanje po vstopu v državo

Na podlagi šestega odstavka 37.a člena Zakona o tujcih lahko določene kategorije tujcev, ki že zakonito prebivajo v državi, pridobijo prvo enotno dovoljenje za prebivanje in delo po vstopu v državo. Pridobitev prvega dovoljenja za začasno prebivanje v Republiki Sloveniji po vstopu v državo je omogočena med drugim tudi za raziskovalce, ki imajo sklenjen sporazum o gostovanju z raziskovalno organizacijo, tuje študente, ki predložijo dokazilo o vpisu na študij, tujca, ki zaprosi za izdajo prve modre karte EU in ima že sklenjeno pogodbo o zaposlitvi z delodajalcem, in tujce slovenskega rodu, pod pogojem, da tujci zakonito prebivajo v Republiki Sloveniji.

Zakonito bivanje pomeni, da tujec v Sloveniji prebiva brez vizuma do 90 dni, če prihaja iz države za katere ne velja vizumska obveznost. Prav tako zakonito bivanje pomeni, da tujec v Sloveniji biva na podlagi veljavnega potnega lista in vizuma C, ki ga je izdala Republika Slovenija ali druga država pogodbenica Konvencije o izvajanju schengenskega sporazuma ali v primeru študija tudi vizuma D, ki ga izda pristojni organ druge države članice EU zaradi študija ali veljavnega potnega lista in dovoljenja za prebivanje, ki ga je izdala druga država članica EU

Tujcu za katerega je **formalno izkazan gospodarski interes za pridobitev prvega enotnega dovoljenja za prebivanje in delo ni potrebno zapuščati države ali za dovoljenje zaprositi zunaj države in zunaj države čakati na vročitev dovoljenja**. Prošnja za pridobitev prvega enotnega dovoljenja za prebivanje in delo v državi mora biti vložena pravočasno, pred potekom dovoljenega prebivanja tujca v državi (to je pred potekom dovoljenega 90 dnevne prebivanja oziroma pred potekom veljavnosti vizuma ali dovoljenja za prebivanje, če je ta krajša), pri čemer se tujcu izda potrdilo, ki mu dovoljuje prebivanje v državi do pravnomočne odločitve o prošnji.

Vloga za pridobitev mnenja o obstoju gospodarskega interesa se vloži na MGRT, Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana, Slovenija. Vlogo vloži gospodarski subjekt (delodajalec), kjer je prosilec zaposlen. V vlogi mora biti natančneje pojasnjeno delo in naloge prosilca ter priložena dokazila o zaposlitvi oz. opravljanju dela.

Pravico do dela tujec pridobi z izdajo oziroma vročitvijo enotnega dovoljenja za prebivanje in delo. Pravica do prebivanja in dela pa je priznana tujcu, ki mu je izdano potrdilo o vloženi prošnji za podaljšanje enotnega dovoljenja ali prošnji za izdajo enotnega dovoljenja kot nadaljnega dovoljenja za prebivanje, če je imel na podlagi predhodnega dovoljenja za prebivanje ali vizuma za dolgoročno bivanje dostop do trga dela na podlagi zakona, ki ureja zaposlovanje in delo tujcev. Na ta način je tujcu omogočena nadaljnja zaposlitev pri delodajalcu, s tem pa tudi ekonomska varnost.

Več info:

- <http://www.infotujci.si/?setLang=EN&t=&id=>

- http://www.mzz.gov.si/en/travel_and_visa_information/visa_information/for_visa_applicants/
- <http://www.ess.gov.si>

Kontakti za več informacij:

- Ministrstvo za notranje zadeve, Direktorat za upravne notranje zadeve, migracijo in naturalizacijo, Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana, E: gp.mnz@gov.si
- glede vizumov: Ministrstvo za zunanje zadeve, Konzularna služba, Oddelek za vizume in tujce, Prešernova cesta 25, 1000 Ljubljana, E: gp.mzz@gov.si
- glede obstoja gospodarskega interesa - Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Kotnikova 5, 1000 Ljubljana, Komisija za ugotavljanje obstoja meril za izredno naturalizacijo, E: gp.mgrt@gov.si
- glede enotnega dovoljenja za prebivanje in delo: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Direktorat za trg dela in zaposlovanje, Kotnikova 28, 1000 Ljubljana, E: gp.mddsz@gov.si

Pripravilo: Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

Datum: 13. julij 2016